

Potentielle fælles ESG-data for landbrugets væsentligste interessenter

Kenneth Kjeldgaard

SEGES Innovation, Strategi & Vækst

Hovedkonklusion

Notatet præsenterer en oversigt over potentielle fælles ESG-data på baggrund af interviews og workshop med landbrugets væsentlige interessenter. På grund af ændret politiske og regulatoriske krav er oversigten ikke endelig men er fortsat under udvikling.

Sammendrag

Dette notat sammenfatter en pragmatisk fællesmængde af ESG-data på tværs af aftagervirksomheder og finansielle institutioner. Notatet præsenterer en kompakt og standardiseret oversigt, som er forankret i VSME og udvidet med enkelte ekstra landbrugsspecifikke oplysningspunkter.

Indsamlingen af ESG-indikatorer fra den finansielle sektor og aftagerleddet i landbruget er en kompleks opgave, der påvirkes af både politiske og regulatoriske ændringer. Omnibus-pakken har allerede reduceret presset på de store virksomheders ESG-rapportering, og dermed også lettet presset på de mindre virksomheder i værdikæden. Dette har betydning for, hvilke data der efterspørges, og hvordan rapporteringsbyrden fordeles mellem aktørerne.

I lyset af ændrede politiske og regulatoriske krav i både Danmark og EU er oversigten over ESG-data ikke endelig, men under løbende udvikling. Arbejdet med at identificere og kvalificere relevante ESG-indikatorer fortsætter, og resultater fra sideløbende aktiviteter om miljø, natur og biodiversitet indarbejdes løbende. Det sikrer, at oversigten forbliver dynamisk og tilpasset de aktuelle behov og lovgivningsmæssige rammer.

Oversigten sigter imod afdækning af de vigtigste behov til ESG-rapportering, som omfatter den direkte EU-lovgivning, men som også har afledte kredit-, afregnings- og stresstestmæssige behov for landbrugsvirksomhedernes interessenter.

Datagrundlaget bagved oversigten skal i videst muligt omfang hentes og valideres automatisk via eksisterende dataflows (leverandørprogrammer, regnskab/energi, geodata og branchekilder), så administrationsbyrden for bedriften minimeres.

Oversigten omfatter centrale miljødata, herunder elforbrug, diesel, samlet energiforbrug fordelt på vedvarende og fossile kilder samt andel af vedvarende energi. Drivhusgasudledning er dækket via CO₂e-udledning for Scope 1 og 2, samlet CO₂e på bedriftsniveau, omstillingsrisiko og GHG-intensitet for produktaftryk. Biodiversitet indgår med areal for biodiversitetstiltag og biodiversitetsfølsomme sites. Vandeffektivitet og vandforurening er inkluderet som selvstændige indikatorer. Arealopgørelser omfatter både totalareal og lavbundsareal, suppleret af retention og kvælstofrisiko. Gødningsforbrug og pesticidforbrug indgår som separate målepunkter. På det sociale område indgår

arbejdssikkerhed, målt ved antal og frekvens af arbejdsulykker. Governance-delen omfatter ESG-mål med konkrete KPI'er, miljøtilladelser/overtrædelser samt sektorbenchmarkværdier. Alle datapunkter er udvalgt med henblik på at sikre operationel styring, dokumentation og sammenlignelighed på tværs af bedrifter og interessenter.

Der er bred enighed blandt interessenterne om, at automatisering og standardisering af dataindsamlingen er afgørende for at sikre høj datakvalitet og reducere den manuelle rapporteringsbyrde. Samtidig understreges behovet for fleksibilitet, så datasættet kan udvides med branchespecifikke eller politisk bestemte målepunkter, efterhånden som nye krav og behov opstår.

Endelig peger notatet på at samarbejde og løbende dialog mellem aftagere, finansielle institutioner og myndigheder er afgørende for at sikre, at de fælles ESG-indikatorer forbliver relevante, operationelle og tilpasset den virkelighed, som landbruget og dets samarbejdspartnere står i. Det er kun gennem fælles indsats og koordinering, at ESG-data kan blive et reelt redskab til at understøtte bæredygtig udvikling, styrke konkurrenceevnen og imødekomme fremtidens krav til dokumentation og ansvarlighed.

På grund af ændret politiske og regulatoriske krav i både nationalt og i EU er oversigten ikke endelig og under udvikling. Derfor fortsættes arbejdet også i 2026, og resultater fra sideløbende aktiviteter om miljø, natur og biodiversitet indarbejdes løbende.

Baggrund

Formålet med dette notat er at kortlægge, hvilke ESG-data bedriftens samarbejdspartnere forventes at efterspørge i værdikæden og at pege på en størst mulig fællesmængde, så de samme oplysninger kan genbruges på tværs. Interviews i 2025 viser en voksende efterspørgsel efter data og et klart ønske om ensartede data og validerede kilder.

Materialer og metoder

Der er gennemført fortrolige interviews med centrale aktører i den finansielle sektor og i aftagerleddet. Alle udsagn er anonymiseret og interviews er gennemført efter en fælles spørgerammer.

Der er afholdt interviews med følgende interessenter:

<u>Den finansielle sektor</u>
DLR
Nordea
Danske Bank
Nykredit
Jyske Bank (Handelsbanken)
Spar Nord
Sparekasse Danmark (Jutlander Bank og Sparekassen Vendsyssel)
Sparekassen Kronjylland
Vestjysk Bank (Den Jyske Sparekasse)
Ringkjøbing Landbobank
Sparekassen Sjælland
Andelskassen DAB
EIFO

Aftagerleddet
Arla
DLG
Danish Agro
Danish Crown

Foruden interviews er der inddraget erfaringer og materiale efter korrespondance med E-nettet og Erhvervsstyrelsen.

Ændringer i lovgivningsmæssige rammer

Indsamling af ESG-indikatorer fra den finansielle sektor og aftagerleddet i landbruget er en kompleks opgave. Det skyldes ikke mindst det politiske retningsskifte i EU med Omnibus-pakken, som har ændret rammerne for ESG-lovgivningen markant.

ESG-rapporteringskrav revideres

EU har iværksat en omfattende revidering af bæredygtighedsreglerne gennem den såkaldte Omnibus 1-pakke. Formålet er at skære ned på byrden for virksomheder uden at opgive de overordnede klimamål. Pakken indeholder ændringer til CSRD, CSDDD, EU-taksonomien og CBAM. Derudover udsendes udvalgte anvendelsesdatoer ("Stop The Clock"). Parallelt arbejder EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group) på en forenkling af ESRS, som Kommissionen forventer at vedtage som en delegeret retsakt.

De første skridt af ændringerne er vedtaget gennem "Stop The Clock" direktivet, som har udskudt tidsplanen for rapporteringen. Virksomheder, der skulle i gang i de næste bølger, får to års udsættelse under CSRD. Samtidig forhandler EU-lovgiverne videre om en mere varig tilpasning af kravene, så ESG-rapporteringen i højere grad målrettes de største selskaber og de mest centrale oplysninger.

Den 13. november vedtog Europa-Parlamentet deres holdning til hvor størrelsesgrænsen for CSRD i fremtiden skal ligge. Ifølge dem skal CSRD kun gælde for virksomheder med over 1.750 medarbejdere og en nettoomsætning på mindst 450 mio. EUR. I Omnibus I pakken ligges der desuden op til at fjerne Kommissionens beføjelse til at vedtage sektorspecifikke rapporteringsstandarder ved hjælp af delegerede retsakter. Ifølge uafhængige analyser, vil Europa-Parlamentets afgrænsning reducere antallet af omfattede selskaber betydeligt (anslået op mod ca. 92% færre i EU, afhængigt af den endelige model).

Den endelige udformning forhandles i trilogforhandlinger mellem Parlament, Rådet og Kommission, med forventelig afslutning i Q4 af 2025.

Parternes holdninger til anvendelsesområde for CSRD og CSDDD

Kommissionens forslag (26. februar 2025)	Rådets position (21. juni 2025)	Parlamentets position (13. november 2025)
CSRD: 1000 fuldtidsansatte og enten en nettoomsætning på over €50 mio. eller en balance på over €25 mio. CSDDD: Foreslår at beholde eksisterende anvendelsesområde på 1000 ansatte og 450 mio. EUR i nettoomsætning.	CSRD: 1000 fuldtidsansatte og €450 mio. i nettoomsætning. CSDDD: 5.000 fuldtidsansatte + €1,5 mia. i nettoomsætning.	CSRD: 1750 fuldtidsansatte og €450 mio. i nettoomsætning. CSDDD: 5.000 fuldtidsansatte + €1,5 mia. i nettoomsætning.

EFRAG sendte den 5. juni et revideret udkast til de europæiske bæredygtighedsrapporteringsstandards (ESRS) i høring. De foreslåede ændringer indebærer en markant forenkling. Ifølge EFRAGs egne beregninger er dokumentationskravene reduceret med cirka 55 %, antallet af obligatoriske datapunkter er skåret ned med 57 %, og det samlede antal oplysningspunkter er reduceret med 68 % sammenlignet med de oprindelige ESRS-standards. Det betyder, at virksomheder fremover skal levere færre og mere fokuserede oplysninger, især inden for områder som biodiversitet og sociale forhold, mens klimarelaterede nøgletal fortsat prioriteres højt. EFRAG skal nu afgive sin tekniske rådgivning om revision og forenkling af ESRS til Europa-Kommissionen senest den 30. november 2025.

Et andet centralt element i revisionen er, at de planlagte sektorstandards under ESRS er sat på pause og i første omgang ikke bliver obligatoriske. I stedet benyttes VSME-standard (Voluntary Sustainability Reporting Standard for Micro and Small Enterprises) som et loft for, hvor omfattende rapporteringskrav mindre virksomheder kan blive mødt med. Det betyder, at rapporteringen for SMV'er i praksis bliver mere overskuelig og forudsigelig, mens de største virksomheder fortsat skal leve op til de mest omfattende krav. Samlet set skal ændringerne sikre, at rapporteringsindsatsen står mål med virksomhedens størrelse og ressourcer, samtidig med at de vigtigste klimarelaterede oplysninger fortsat indsamles og offentliggøres.

Finansiel lovgivning

På finansområdet går bevægelsen derimod i den modsatte vej. Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) har i januar 2025 vedtaget endelige retningslinjer for håndtering af ESG-risici, som skal implementeres i bankernes governance, risikostyring, scenarieanalyser og omstillingsplaner.

Retningslinjerne gælder fra 11. januar 2026 (og fra 11. januar 2027 for små og ikke-komplekse institutioner) og sigter mod, at klima- og andre ESG-risici behandles på linje med øvrige finansielle risici i både kredit, porteføljestyling og intern kapitalvurdering. Det betyder i praksis, at banker fortsat vil efterspørge robuste ESG-data, også selv om rapporteringsreglerne for virksomheder midlertidigt forenkles.

Derudover fortsætter EU-Taksonomien og SFDR, men SFDR er under revision. EU-Kommissionen har i 2025 åbnet for en større ombygning af rammerne med overvejelse af nye produktkategorier og mere brugbare skabeloner. Markedsopdateringer peger på, at tidsplanen for den politiske behandling skubbes ind i 2026. Imens har tilsynsmyndighederne skærpet håndhævelsen, og de Europæiske Tilsynsmyndigheder fortsætter med at uddybe Q&A og tekniske afklaringer.

Interviews med aftagerled og den finansielle sektor

Analysen af interviewene med både aftagervirksomheder og finansielle institutioner viser, at arbejdet med ESG-data i landbrugssektoren befinder sig i en fase med betydelig udvikling og tilpasning. Der er stor variation i, hvor langt de forskellige aktører er med at indsamle, anvende og systematisere ESG-data, men samtidig tegner der sig et klart billede af, at behovet for fælles standarder og ensartede datafelter er voksende.

Aftagerleddet har generelt opbygget mere modne systemer til dataindsamling. Det er ofte gennem omfattende leverandørprogrammer eller dataopsamling uden landmanden direkte er involveret. Der indsamles data om blandt andet energi- og ressourceforbrug, dyrevelfærd og arealanvendelse direkte fra landmændene, og disse oplysninger bruges aktivt i både afregning og dokumentation. For aftagerne er det afgørende, at data kan valideres og genbruges på tværs af formål, så rapporteringsbyrden for den enkelte bedrift ikke bliver unødigt stor. Derfor arbejdes målrettet på at automatisere dataindsamlingen, så oplysninger kan trækkes direkte fra eksisterende systemer, såsom regnskabsdata, energiforbrug og geodata.

I den finansielle sektor er billedet et andet. Nogle aktører har udviklet spørgerammer og interne processer, der understøtter indsamling og brug af ESG-data i forbindelse med kreditvurdering og risikostyring. Andre er først lige begyndt at integrere ESG-parametre i deres vurderinger og arbejder stadig med at afklare, hvilke data der er mest relevante, og hvordan de bedst kan indsamles. Fælles for de finansielle aktører er dog et stigende fokus på at kunne dokumentere og kvantificere ESG-risici, ikke mindst i lyset af skærpede krav fra myndigheder og internationale standarder.

På tværs af både aftagere og finansielle institutioner er der enighed om, at et fælles minimumssæt af ESG-data bør danne grundlag for rapportering og vurdering. Dette minimumssæt omfatter blandt andet oplysninger om energi- og vandforbrug, udledning af drivhusgasser (især CO₂e for Scope 1 og 2), arealforhold med særlig vægt på lavbundslande, gødningsforbrug samt indikatorer for kvælstof- og fosforbelastning. Derudover efterspørges kategoriserede data om dyrevelfærd og arbejdssikkerhed, så det bliver muligt at sammenligne og benchmarke på tværs af virksomheder og brancher.

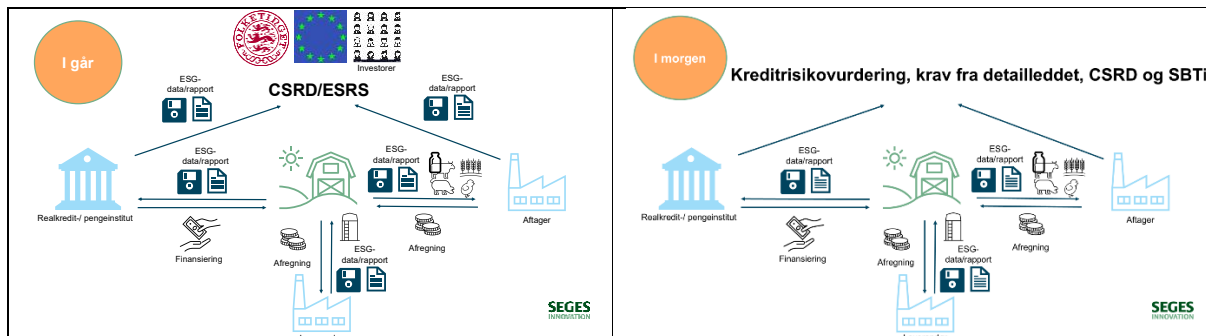
Et gennemgående tema i interviewene er ønsket om, at data skal kunne indsamles og valideres automatisk, så man undgår manuelle processer og sikrer høj datakvalitet. Mange peger på, at eksisterende data fra leverandørprogrammer, regnskabssystemer og offentlige databaser kan udnyttes langt bedre, hvis der etableres fælles standarder og tekniske løsninger, der muliggør integration og genbrug af data. Dette vil ikke alene lette rapporteringsbyrden for landmændene, men også styrke mulighederne for at anvende ESG-data aktivt i både kreditgivning, afregning og strategisk planlægning.

Samtidig er der bred forståelse for, at det fælles datasæt ikke kan stå alene, men løbende skal udbygges og tilpasses i takt med, at nye krav og behov opstår. Især områder som miljø, natur og biodiversitet fremhæves som felter, hvor der forventes yderligere udvikling og integration af nye datatyper i de kommende år. Flere aktører understreger, at det er vigtigt at fastholde fleksibiliteten, så datasættet kan udvides med branchespecifikke eller politisk bestemte målepunkter, efterhånden som behovet opstår.

Endelig peger flere på, at samarbejde og løbende dialog mellem aftagere, finansielle institutioner og myndigheder er afgørende for at sikre, at de fælles ESG-indikatorer forbliver relevante, operationelle og tilpasset den virkelighed, som landbruget og dets samarbejdspartnere står i. Kun gennem fælles indsats og koordinering kan man sikre, at ESG-data bliver et reelt redskab til at understøtte bæredygtig udvikling, styrke konkurrenceevnen og imødekomme fremtidens krav til dokumentation og ansvarlighed.

Diskussion af efterspørgsel af ESG-data

Før Omnibus var efterspørgslen af ESG-data drevet af CSRD og rammerne i ESRS. Efter Omnibus er billedet ændret, men i mellemtiden har andre hensyn medført, at der fortsat forventes efterspørgsel efter ESG-data.

Selvom Omnibus-pakkerne samlet set reducerer rapporteringsbyrden og gør kravene mere målrettede, ændrer det ikke ved, at der fortsat vil være et betydeligt behov for valide og sammenlignelige ESG-data indenfor CSRD-lovgivningen. Derfor forventes efterspørgslen af ESG-data fra CSRD-lovgivningen at falde. Men da næsten alle landbrugsvirksomheder er i første led i værdikæden til en CSRD-omfattet virksomhed¹ vil der fortsat efterspørges ESG-data. Omnibus I lægger op til at indføre et såkaldt "value-chain cap". Formålet er at begrænse, hvilke oplysninger CSRD-omfattede virksomheder kan anmode om fra SMV'er i deres værdikæde i forbindelse med rapportering. Det er forventeligt, at der selv med denne begrænsning fortsat vil opstå kontraktlige situationer, hvor SMV'er skal levere data, der går ud over VSME'ens krav. Sådanne krav kan eksempelvis være nødvendige for at opnå markedsadgang.

Derudover vil både finansielle institutioner, investorer og større aftagervirksomheder også fortsat efterspørge robuste oplysninger om klima, miljø og sociale forhold, da disse data indgår i kreditvurderinger, risikostyring og grøn finansiering. Det Europæiske Banktilsyn kræver, at ESG-data integreres direkte i virksomhedernes kreditvurderinger, som for landbrugssektoren også bliver påvirket af indholdet i Den Grønne Trepakt.

Aftagerleddet oplever i stigende grad krav fra detailledet til dokumentation af produktaftryk. Flere detailvirksomheder stiller endda krav om, at deres leverandører er tilmeldt Science Based Targets initiative (SBTi) og arbejder med videnskabeligt baseret klimamål som skal dokumenteres. Derfor forventes efterspørgslen af ESG-data fra aftagervirksomheders vedkomne at stige.

Indsamling af ESG-data er fortsat centralt for landbrugsvirksomheden

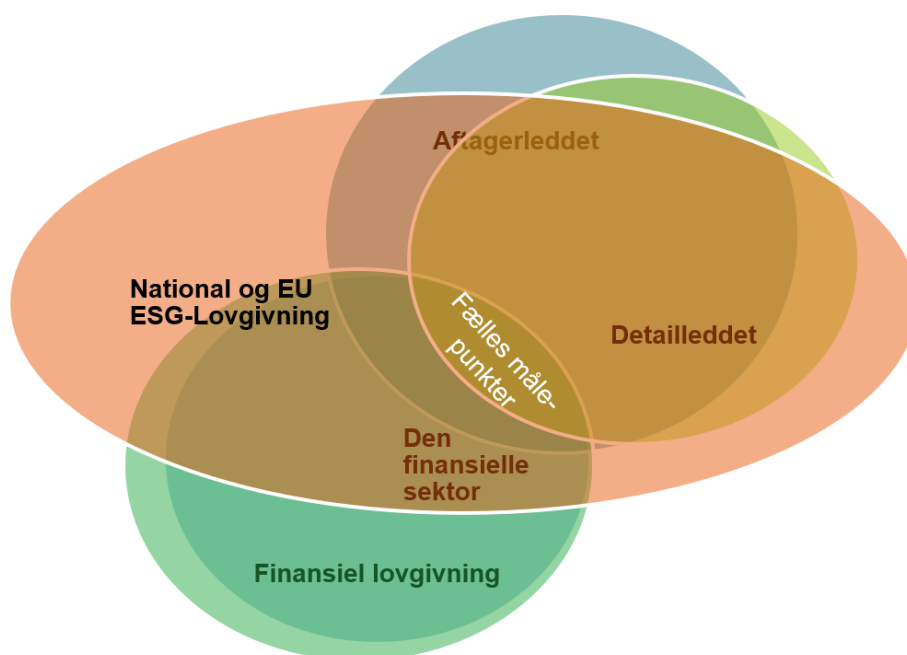
For virksomhederne betyder det, at arbejdet med at indsamle og kvalitetssikre ESG-data fortsat er centralt, også selvom de formelle rapporteringskrav midlertidigt bliver færre og mere fokuserede. I praksis vil efterspørgslen på pålidelige ESG-data derfor fortsætte. For nogle virksomheder forventes det endda at stige i takt med at markedet og finanssektoren stiller stadig større krav til dokumentation og transparens.

¹ Finansielle virksomheder eller aftagervirksomheder med over 1.750 ansatte og 450 mio. euro i omsætning, hvis Omnibus I som forventet vedtages i 2026.

Fælles ESG-målepunkter

Det betyder, at aftagerleddet og den finansielle sektor fortsat efterspørge relevante og dokumenterbare datapunkter.

National og EU-lovgivning samt finansiell lovgivning påvirker såvel landbrugssektoren og alle landbrugssektorens interessenter, som hver især også påvirker hinandens efterspørgsel efter ESG-data fra den enkelte landbrugsvirksomhed. For ikke at overbebyrde den enkelte landbrugsvirksomhed er opgaven, at finde interessenternes fællesmængde af ESG-datapunkter som illustreret i figuren.

Herunder er en bruttoliste af ESG-måle og -oplysningspunkter fra afholdte interviews med aftagerleddet og den finansielle sektor.

Tabel 1: Bruttoliste for ESG-måle og -oplysningspunkter

Virksomheds-ID
Regnskabsår
Årlig omsætning

E

Elforbrug (bedrift)
Diesel (bedrift)
Samlet energiforbrug
Samlet energiforbrug fra vedvarende kilder
Samlet energiforbrug fra fossile kilder
Andel energi fra vedvarende kilder
Energiintensitet (samlet energiforbrug/omsætning)
CO2e-udledning Scope 1
CO2e-udledning Scope 2 (lokation)
CO2e-intensitet (lokationsbaseret)
Årligt vandforbrug
Vandintensitet
Samlet CO2e (bedrift)
GHG-intensitet produktaftryk
Areal i alt (ha. pr. bedrift)
Lavbund i alt (ha. pr. bedrift)
Staldtype
Dyrevelværdstatus
Biodiversitetstiltag (ha. pr. bedrift)
Biodiversitetsfølsomme sites (antal og ha. pr. bedrift)
Klimarisiko-eksponering (forenklet tilgang af internationale standarder)
Omstillingsrisiko (årlig Co2e-udledning x forventet Co2 afgift)
Gødningsforbrug
Pesticidforbrug

S og G

Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte
FTE kvinder
FTE mænd
Antal opsigelser/fratrædelser
Medarbejderomsætning
Gennemsnitsløn kvinder
Gennemsnitsløn mænd
Lønforskel (mænd vs. kvinder)
Medarbejdertrivsel (score)
Arbejdsulykker (antal)
Arbejdsulykker (frekvens)
Arbejdssikkerhed (certificering/politik)
Datavalidering (tredjepart)
ESG-strategi (bedriftsniveau)
ESG-mål (kvantitative) (JA/NEJ - herunder konkrete KPI'er)
Målsætning for bæredygtighed (JA/NEJ - strategiske hensigter uden tal)
Bæredygtighedsmål
Integrering af bæredygtighed (JA/NEJ - indarbejdet i processer)
Prioritering af grøn omstilling (JA/NEJ - tildelt fokus og ressourcer)
Klimaplan til stede (JA/NEJ)
Antal domfældelser (korruption/bestikkelse)
Bøder (korruption/bestikkelse)
Verifikationer/ordninger
Sektorgennemsnit/benchmarkværdi

Bruttolisten er et udtryk for, hvad aftagervirksomhederne og finansielle institutioner forventes at kræve af ESG-data. Listen er ikke udtømmende og under udvikling, da den afhænger af ikke færdigbehandlet lovgivning og umodne markedsforhold.

For nogle virksomheder vil listen være for omfangsrig, mens den ikke vil være tilstrækkelig for andre. Derudover er en andel af oplysningerne ikke nødvendige på nuværende tidspunkt, mens andre oplysninger er nødvendige nu, men måske ikke på sigt.

Perspektivering og kvalificering af ESG-målepunkter

Derfor er der behov for at perspektivere og kvalificere bruttolisten af målepunkter. For det første skal listen perspektiveres efter forventninger til lovgivnings- og markeds-mæssig udvikling. Dernæst skal listen kvalificeres og prioriteres efter de mest nødvendige fælles målepunkter på kort (1-2 år) og lang sigt (3 år og frem).

Perspektivering af udviklingen af ESG-målepunkter

Bruttolisten vil i en eller anden form, altid være under udvikling baseret på gældende lovgivnings- og markeds-mæssige forhold. Derfor vil det være hensigtsmæssigt at reflektere over konsekvenserne for landbruget på kort og lang sigt. Herunder er en oversigt over, hvordan hhv. lovgivningen og markedet forventes at påvirke landbruget og efterspørgslen efter ESG-data.

Lovgivningsmæssig påvirkning

Højere CSRD-grænser	Fjernelse/udskydelse af sektorstandarder	VSME-standard for SMV'er	Udskudt biodiversitet og sociale krav	Grøn trepart
En forhøjelse af grænser for medarbejdere reducerer antallet af virksomheder, der direkte er omfattet af CSRD. Det påvirker ESG-rapporteringsomfanget og behovet for data.	Fleksibiliteten øges, efterhånden som sektorstandarder fjernes, hvilket kræver, at virksomhederne (sektoren?) definerer deres egne ESG-indikatorer. Større sammenhæng til internationale standarder – eksempelvis GRI for landbrug.	VSME bliver den anbefalede ESG-standard for SMV'er, hvilket fremmer et samlet ESG-datasprog på tværs af værdikæder. VSME bliver højst sandsynligt grundlaget for data fra den enkelte landbrugsvirksomhed.	Biodiversitet og sociale kriterier er forsinket, men rapportering af klimadata er fortsat obligatorisk via Quick Fix.	Den grønne trepartsaftale påvirker dokumentation til den finansielle sektor af CO ₂ -, kvælstofkrav, tørvemose- og biodiversitet

Markeds-mæssig påvirkning

Markeds-dreven ESG-data	SBTi-mål	Værdiansættelse og risikoberegninger
Detailmarkedet f.eks. REMA presser aftagervirksomhederne til at efterspørge ESG-data til dokumentation af især produktaftryk.	Virksomheder tilknyttet SBTi vil fortsat efterspørge ESG-data til dokumentation.	Foruden grøn trepart har den finansielle sektor og forsikrings-selskaber behov for at beregne ESG-risikoen for den enkelte landbrugsvirksomhed.

På kort sigt betyder ovenstående, at der vil være mindre efterspørgsel for dataopsamling og ESG-rapportering på kort sigt. Der vil være fokus på klimadata, data for CSRD omfattet virksomheders egne ansatte samt governance. Derudover vil den finansielle sektor have et større behov for Grøn treparts-data og konkrete beregninger af klima og kvælstofudledninger.

På lang sigt forventes efterspørgslen efter ESG-data have samme omfang som før Omnibus, da klima- og de sociale krav (indtil videre) fastholdes. Det gør, at behovet for relevant og dokumenterbar data fra landbrugs-virksomheder øges på sigt med øget fokus på produktaftryk, bedriftsaftryk, biodiversitet og andre ESG-oplysninger.

Kvalificering af ESG-målepunkter

Bruttolisten er kvalificeret af et Advisory Board bestående af landbrugsdirektører fra den finansielle sektor, ESG-chefer fra aftagerleddet, ekstern investor og landmænd.

Kvalificeringen er foretaget i to trin.

Inden kvalificeringsworkshoppen er bruttolisten sendt ud til vurdering i en Survey, hvor deltagerne er blevet bedt om at vurdere om målepunkterne er relevante, og om det enkelte datapunkt er vigtigt at opsamle nu eller på et senere tidspunkt.

Herunder er nettolisten baseret på resultaterne fra Survey for basis af tilsagn over 80 % og boblepunkter over 70 %.

E:

Elforbrug (bedrift)	100%	nu
Diesel (bedrift)	100%	nu
Samlet energiforbrug fra vedvarende kilder	100%	nu
Samlet energiforbrug fra fossile kilder	100%	nu
Andel energi fra vedvarende kilder	100%	nu
Samlet energiforbrug	83%	nu
CO2e-udledning Scope 1	86%	nu
CO2e-udledning Scope 2 (lokation)	100%	nu
Samlet CO2e (bedrift)	100%	senere
Omsstillingsrisiko (årlig Co2e-udledning x forventet Co2 afgift)	80%	nu
GHG-intensitet produktaftryk	100%	senere
Biodiversitetstiltag (ha. pr. bedrift)	100%	nu
Biodiversitetsfølsomme sites (antal og ha. pr. bedrift)	100%	nu
Areal i alt (ha. pr. bedrift)	100%	nu
Lavbund i alt (ha. pr. bedrift)	100%	senere
Staldtype	100%	senere
Dyrevelfærdsstatus	100%	nu
Gødningsforbrug	100%	senere
Pesticidforbrug	83%	nu

S og G:

Medarbejdertrivsel (score)	80%	senere
Arbejdsulykker (antal)	80%	senere
Arbejdsulykker (frekvens)	80%	nu
Arbejdssikkerhed (certificering/politik)	80%	senere
ESG-strategi (bedriftsniveau)	83%	senere
ESG-mål (kvantitative) (JA/NEJ - herunder konkrete KPI'er)	83%	senere
Bæredygtighedsmål	83%	senere
Klimaplan til stede (JA/NEJ)	100%	nu
Integrering af bæredygtighed (JA/NEJ - indarbejdet i processer)	80%	senere
Verifikationer/ordninger	80%	senere
Datavalidering (tredjepart)	100%	senere

Boblepunkter:

Sektorgennemsnit/benchmarkværdi	75%	senere
Klimarisiko-eksponering (forenklet tilgang af internationale standarder)	75%	senere
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte	75%	senere
Medarbejderomsætning	75%	nu
Målsætning for bæredygtighed (JA/NEJ - strategiske hensigter uden tal)	75%	senere
Prioritering af grøn omstilling (JA/NEJ - tildelt fokus og ressourcer)	75%	senere
FTE kvinder	75%	senere

Resultaterne fra surveyen er derefter præsenteret for deltagerne, som efterfølgende genbesøger målepunkterne for at vurdere, om der er nogle punkter, der skal fjernes eller tilføjes, og om målepunkterne skal opsamles på kort sigt eller lang sigt.

Anbefaling af fælles ESG-målepunkter

Foruden kvalificeringen af ESG-målpunkterne blev deltagerne i workshoppen også bedt om at vurdere VSME som omdrejningspunkt for ESG-data opsamling ud fra følgende 4 spørgsmål i Survey og genbesøg på workshoppen:

- Forventer i, at i vil efterspørge alle målepunkter i VSME?
- Forventer i, at der opsamles flere oplysninger end i VSME?
- Skal der tilstræbes at formuleringen af målepunkter og spørgsmål er 1 til 1 med VSME (spørges der om nøjagtigt det samme)?
- Forventer i, at landbruget skal måles på samme måde som alle andre erhverv (hvor det er muligt)?

Flertallet af deltagere forventer, at der opsamles flere oplysninger end i VSME, mens ingen af deltagerne forventer at efterspørge alle målepunkterne i VSME. Derimod forventer alle deltagere, at landbruget bliver mål på samme måde som alle andre erhverv, hvor det er muligt. Derimod var deltagerne delt i spørgsmålet om, der skal tilstræbes, at formuleringen af målepunkter og spørgsmål er 1 til 1 med VSME. Dette kan synes lidt modstridende i forhold til, at der forventes, at landbruget skal måles på samme måde som alle andre erhverv. For de der er uenig, bunder det i friheden til selv at formulere spørgsmålet, så det er i tråd med virksomhedens øvrige spørgeskemaer og politikker.

Generelt er deltagerne enige om, at VSME (link til artikel) kommer til at spille en central rolle i opsamlingen af ESG-data fra landbrugsvirksomhederne.

Målepunkter i VSME

Basis-modul

- B1 – Grundlag for udarbejdelsen
- B2 – Praksis, politikker og initiativer for omstilling til en mere bæredygtig økonomi
- B3 – Energi og CO₂-udledning
- B4 – Forurening af luft, vand og jord
- B5 – Biodiversitet
- B6 – Vand
- B7 – Ressourceforbrug, cirkulær økonomi og affaldshåndtering
- B8 – Arbejdsstyrke: Generelle karakteristika
- B9 – Arbejdsstyrke: Sundhed og sikkerhed
- B10 – Arbejdsstyrke: Vederlag, overenskomster og uddannelse
- B11 – Domme og bøder i forbindelse med korruption og bestikkelse.

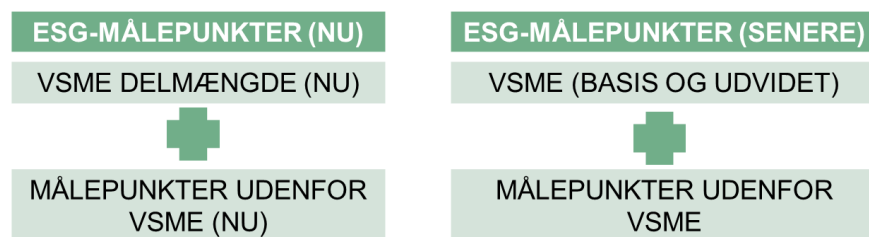
Udvidet-modul

- C1 – Strategi: Forretningsmodel, bæredygtighed og bæredygtighedsrelaterede indsatser
- C2 – Beskrivelse af praksis, politikker og initiativer for omstilling til en mere bæredygtig økonomi
- C3 – Mål for reduktion af drivhusgasser og klimaomstilling
- C4 – Klimarisici
- C5 – Supplerende (generelle) oplysninger om arbejdsstyrken
- C6 – Menneskerettighedspolitikker og processer (egen arbejdsstyrke)
- C7 – Alvorlige negative menneskerettighedshændelser (egen arbejdsstyrke + værdikæde)
- C8 – Indtægter fra visse sektorer samt udelukkelse fra EU-reference benchmarks
- C9 – Kønsdiversitet i ledelsen

Da VSME er opbygget på baggrund af ESRs-rammerne i CSRD, er der ikke overraskende også stort sammenfald med bruttolisten fra interviewene. Det er der formentlig to årsager til. For det første er fundamentet for de overordnede emneområder i lovgivningen baseret på universelle og praksisnære ESG-forhold. Dernæst har VSME målepunkterne også været grundlaget for de fleste af de interviewedes daglige ESG-arbejde siden det første udkast til EU Taksonomien i 2020 og ESRs i 2021.

Efter genbesøg af svarene fra Survey var der enighed om fra workshopdeltagerne, at der er behov for at opsamle ESG-målepunkter udenfor rammen af VSME. Der var også enighed om, at ikke alle

VSME-punkter skal opsamles på nuværende tidspunkt, men det kan ikke udelukkes, at der bliver et behov senere hen. Det giver følgende ramme for opsamling af ESG-målepunkter nu og senere.

Derudover var der bred enighed om, at E-målepunkterne i første omgang skal prioriteres fremfor S og G oplysninger.

Nettoliste for ESG-måle og -oplysningspunkter

Baseret på workshopdeltagernes input giver det følgende nettoliste for fælles ESG-målepunkter, som anbefales opsamlet på nuværende tidspunkt.

E	
Elforbrug (bedrift)	nu
Diesel (bedrift)	nu
Samlet energiforbrug fra vedvarende kilder	nu
Samlet energiforbrug fra fossile kilder	nu
Andel energi fra vedvarende kilder	nu
Samlet energiforbrug	nu
CO2e-udledning Scope 1	nu
CO2e-udledning Scope 2 (lokation)	nu
Samlet CO2e (bedrift)	nu
Omstillingsrisiko (årlig Co2e-udledning x forventet Co2 afgift)	nu
GHG-intensitet produktaftryk	nu
Biodiversitetstiltag (ha. pr. bedrift)	nu
Biodiversitetsfølsomme sites (antal og ha. pr. bedrift)	nu
Vandeffektivitet	nu
Vandforurening	nu
Areal i alt (ha. pr. bedrift)	nu
Lavbund i alt (ha. pr. bedrift)	nu
Rentention - kvælstof - risiko	nu
Staldtype	nu
Dyrevelfærdsstatus	nu
Gødningsforbrug	nu
Pesticidforbrug	nu
S	
Arbejdsulykker (antal)	nu
Arbejdsulykker (frekvens)	nu
G	
ESG-mål (kvantitative) (JA/NEJ - herunder konkrete KPI'er)	nu
Miljøtilladelser/overtrædelser	nu
Andre	
Sektorgennemsnit/benchmarkværdi	nu

Det anbefales at benytte deltaljerings- og enhedsniveau, som følger VSME og/eller andre internationale standarder. I første omgang opsamles data og oplysninger fra ovenstående nettoliste. Som

lovgivning, standarder, verificerings- og certificeringsordninger udvikles, medtages nedenstående måle og oplysningspunkter på et senere tidspunkt.

S

Medarbejdertrivsel (score)	senere
Arbejdssikkerhed (certificering/politik)	senere

G

ESG-strategi (bedriftsniveau)	senere
Bæredygtigheds mål	senere
Klimaplan til stede (JA/NEJ)	senere
Integrering af bæredygtighed (JA/NEJ - indarbejdet i processer)	senere

Andre

Verifikationer/ordninger (JA, Delvis, NEJ)	senere
Datavalidering (tredjepart) (JA, Delvis, NEJ)	senere

Listerne med måle- og oplysningspunkter er som før nævnt ikke udtømmende og er stadigvæk under udvikling. I første omgang er dokumentation ved hjælp af verifikationsordninger og datavalidering ikke første prioritet. Årsagerne til dette er en kombination af, at revideret dokumentation er dyrt og dokumentationstandarder for mange af måle- og oplysningspunkter endnu ikke er på plads.

Det gør ikke, at dokumentation skal tilsidesættes. Budskabet er at dokumentere så meget, det er muligt på nuværende tidspunkt og benytte gældende standarder for beregning og opsamling af data. Hvor der er mulighed for at benytte en omkostningseffektiv godkendt tredjepartsvalidering er det at foretrække. Det gør dog ikke, at dataopsamling uden verificering ikke kan benyttes. Tværtimod anbefales at komme i gang med at opsamle ESG-data og oplysningspunkter, som senere hen kan efterberiges med yderligere dokumentation.

Konklusion

Notatet dokumenterer, at der blandt landbrugets væsentligste interessenter er en klar og stigende efterspørgsel efter fælles og validerbare ESG-data, som kan genbruges på tværs af værdikæden. Interviews og analyser viser, at både aftagervirksomheder og finansielle institutioner prioriterer automatiseret dataindsamling, standardisering og integration af ESG-indikatorer, så rapporteringsbyrden reduceres og datakvaliteten styrkes.

Omnibus-pakken har allerede reduceret presset på de store virksomheders ESG-rapportering, og dermed også lettet presset på de mindre virksomheder i værdikæden. Dette har skabt et mere fokuseret og overskueligt rapporteringsmiljø, hvor de vigtigste klimarelaterede oplysninger fortsat prioriteres, mens kravene til sociale og biodiversitetsdata midlertidigt er forenklet. Samtidig har den finansielle sektor skærpet kravene til robusthed og dokumentation af ESG-risici, hvilket betyder, at behovet for valide og sammenlignelige ESG-data fortsat er betydeligt.

I lyset af ændrede politiske og regulatoriske krav i både Danmark og EU er det afgørende, at landbrugssektoren arbejder mod en fleksibel og dynamisk datastruktur, der kan tilpasses nye lovgivningsmæssige og markedsmæssige behov. Notatet anbefaler, at der etableres løbende dialog og samarbejde mellem alle aktører for at sikre relevans og operationel anvendelighed af ESG-data.

Interviews og efterfølgende workshop med deltagelse af landbrugets væsentligste interessenter har medført en nettoliste over ESG-måle- og oplysningspunkter, som afspejler de datapunkter, der vurderes mest relevante for sektorens aktører.

Listen omfatter centrale miljødata såsom elforbrug, diesel, energiforbrug fordelt på vedvarende og fossile kilder samt andel af vedvarende energi. Drivhusgasudledning er dækket via CO₂e-udledning for

Scope 1 og 2, samlet CO₂e på bedriftsniveau, omstillingsrisiko og GHG-intensitet for produktaftryk. Biodiversitet indgår med areal for biodiversitetstiltag og biodiversitetsfølsomme sites, mens vandeffektivitet og vandforurening er med som selvstændige indikatorer. Arealopgørelser omfatter både totalareal og lavbundsareal, suppleret af retention og kvælstofrisiko. Gødningsforbrug og pesticidforbrug indgår som separate målepunkter, og arbejdssikkerhed er det centrale sociale datapunkt, målt ved antal og frekvens af arbejdsulykker. Governance-delen omfatter ESG-mål med konkrete KPI'er, miljøtilladelser/overtrædelser samt sektorbenchmarkværdier.

Der er enighed om, at et fælles minimumssæt af ESG-data bør danne grundlag for rapportering og vurdering, og at dette minimumssæt løbende skal udbygges og kvalificeres i takt med, at nye krav og behov opstår. Især områder som miljø, natur og biodiversitet fremhæves som felter, hvor der forventes yderligere udvikling og integration af nye datatyper i de kommende år.

Kildehenvising

EFRAG (2025): Public consultation on the amendments to the ESRS Set 1.

<https://www.efrag.org/News/Project-486/Public-consultation-on-the-amendments-to-the-ESRS-Set-1>

European Commission (2025): Questions and answers on simplification omnibus I and II.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/document/print/en/qanda_25_615/QANDA_25_615_EN.pdf

European Banking Authority, EBA (2025): The EBA publishes its final Guidelines on the management of ESG risks. <https://www.eba.europa.eu/publications-and-media/press-releases/eba-publishes-its-final-guidelines-management-esg-risks>

Fagan, Premrata (2025): EU: EBA Final Report on Guidelines on the management of ESG risks – financial institutions must prepare to comply. Linklaters Sustainable Futures. <https://sustainablefutures.linklaters.com/post/102jpw/eu-eba-final-report-on-guidelines-on-the-management-of-esg-risks-financial-ins>

ISS Corporate Solutions (2025): EU Sustainability Reporting: Parliament Backs New CSRD Thresholds. <https://www.iss-corporate.com/resources/blog/eu-sustainability-reporting-parliament-backs-new-csrd-thresholds/>

Jessen, Jasmin (2025): ESG Reporting: What the EU's New Omnibus Draft Means. Sustainability Magazine. <https://sustainabilitymag.com/news/esg-reporting-what-the-eus-new-omnibus-draft-means>

KPMG Global Corporate Reporting Institute (2025): EU releases Omnibus proposals – Limiting ESRS and EU Taxonomy requirements to the largest companies. <https://kpmg.com/xx/en/our-insights/ifrg/2025/esrs-eu-omnibus.html>

KPMG Global Corporate Reporting Institute (2025): EU releases Omnibus proposals – Limiting ESRS and EU Taxonomy requirements to the largest companies. <https://kpmg.com/xx/en/our-insights/ifrg/2025/esrs-eu-omnibus.html>

Loyens & Loeff (2025): The Omnibus endgame: EU Parliament's Anticipated Final Position on CSRD and CSDDD. <https://www.loyensloeff.com/insights/news--events/news/the-omnibus-endgame-eu-parliaments-anticipated-final-position-on-csrd-and-csddd/>

McNally, Fiona (2025): SFDR review could be delayed to Q1 2026, EU observers say. Responsible Investor. <https://www.responsible-investor.com/sfdr-review-could-be-delayed-to-q1-2026-eu-observers-say/>

Segal, Mark (2025): EBA Releases Requirements for Banks to Manage ESG Risks. ESG Today. <https://www.esgtoday.com/eba-releases-requirements-for-banks-to-manage-esg-risks/>

Sodali (2025): SFDR: What the EU's Latest Moves Mean for Fund Compliance in 2025 and Beyond. <https://sodali.com/resources/insights/sfdr-what-the-eus-latest-moves-mean-for-fund-compliance-in-2025-and-beyond>

Sphera Editorial Team (2025): EU Omnibus update: EU Parliament announces deal to align on new CSRD and CSDDD threshold. <https://sphera.com/resources/blog/eu-omnibus-update-eu-parliament-announces-deal-to-align-on-new-csrd-and-csddd-threshold/>

Spinaci, Stefano, European Parliament – Legislative Train (2025): Revision of the Sustainable Finance Disclosure Regulation. <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-new-plan-for-europe-s-sustainable-prosperity-and-competitiveness/file-revision-of-the-sustainable-finance-disclosure-regulation>

The Financial Analyst (2025): EU Commission Seeks Overhaul of Troubled SFDR Rules. <https://thefinancialanalyst.net/2025/05/08/eu-commission-seeks-overhaul-of-troubled-sfdr-rules/>

Verwey, John; Lowe, Rachel; Malik, Sulaiman; Singh, Michael (2025): New SFDR Clarifications Published by the European Supervisory Authorities. Regulatory & Compliance Blog. <https://www.regulatoryandcompliance.com/2025/08/new-sfdr-clarifications-published-by-the-european-supervisory-authorities/>

SEGES Innovation

Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N

T: +45 8740 5000 - F: +45 8740 5010 - E: info@seges.dk

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende notatets informationer.